

САВЕЦКАЯ ВЕЛАРУСЬ

ВЫДАНЬНЕ ўСЕБЕЛАРУСКАГА ВЫКАНАўЧАГА КАМІТЭТУ САВЕТАў

ТРАЦІ ГОД ВЫДАНЬНЯ.

Штодзённая газета.

№ 256 (661). Субота, 18-га лістапада 1922 г.

Падпісная плата—
 Звычайная—350 р. льготная—250 р.
 Плата за абвесткі—300 руб. за радок пачыту.
 Сьпешныя—на 50% даражэй.
 Плата за публікацыю аб страце дакументаў:
 За 1 дакумент—500 руб.
 „ кожнае задатковы—200 руб.
 „ кожнае кваталі—100 руб.
 Чырвоны і ўтрыманьнем Соп. Забесьнекі—дарэмна.
 Падпіска і абвесткі прышлюцца у Контр-
 лягентстве пры Дзяржаўным Выдавецтве.
 (Менск, Петрапаўлаўская, 8).

Адрэс рэдакцыі і адміністрацыі:
МЕНСК, Зварыцкая, 97.

Сялянства і рэвалюцыя.

(З прадмовы Леніна на IV кангрэсе Камітэра.)

Самае галоўнае,—гэта, вядома, сялянства. У 1921 г. мы, бязумоўна, мелі відавочнае незадаволенне вялікай часткі сялянства. Затым мы мелі голад. І гэта вызначала для сялянства самае цяжкае апрабаваньне. І зусім зразумела, што ўся за граніца тады загукала; вась, глядзіце, вась вынікі сацыялістычнай эканомікі. Зусім зразумела, вядома, што ўся заграніца прамаўчала аб тым, што на самай справе голад зьяўляецца страшным вынікам грамадзянскай вайны і блэкады. А ўсплылі і капіталісты, пачаўшы наступ на нас у 1918 годзе, малявалі сабе справу гэтак, нібы то голад зьяўляецца вынікам сацыялістычнай эканомікі.

Голад быў сапраўды вялікім і сур'ёзным няшчасьцем, гэтым няшчасьцем, якое пагражала знішчыць усю нашу арганізаваную і рэвалюцыйную працу. І вась цікава у якім становішчы знаходзіцца цяпер справа пасля гэтага вяртутага і прыбывалага няшчасья. Аднак і яны і ва ўсіх на вачох. Сялянства за адзін год ня толькі справілася з голадам, але і аддало хэрчовы падатак у такім ліку, што мы ўжо цяпер атрымалі сотні мільёнаў пудоў, і ўсё гэта здавалася добра-

хвотна, бяз усякага прымусу. Сялянскія паўстаньні, якія раней, да 1921 г., вызначалі агульны малюнак Расеі, бадай зусім зніклі. Мы супакойна можам пацьвярджаць, што сялянства здаволена сваім сучасным становішчам. Мы лічым, што гэтыя факты маюць больш значэньня, чымсь якія-небудзь статыстычныя даказы.

Што сялянства зьяўляецца ў нас рашалючым фактам, у гэтым ніхто не сумняваецца. І гэта сялянства знаходзіцца цяпер у гэтым становішчы, што нам ня трэба баяцца з яго боку якога небудзь руху супраць нас.

Мы кажам гэта з поўнаю сьведомасьцю і ні чуць не павялічваем. Гэта ўжо дасягнута. Сялянства можа быць незадаволена тым ці іншым бокам работы нашай улады і яно можа скардзіцца на гэта. Гэта, вядома, магчыма і неабмінуча, дзеля таго, што наш апарат і дзяржаўная гаспадарка яшчэ ня зусім наладжана. Але магчымасьці якога-небудзь сур'ёзнага незадаволення нам з боку сялянства, ва ўсякім выпадку, ня будзе. Гэта дасягнута ў працягу аднаго году, і трэба сказаць, што гэта вельмі многа.

бюро, якія карыстаюцца тымі ж правамі, як і расейскае гандлёвае прадстаўніцтва ў Нямеччыне. У гэтым выпадку яны абавязуюцца лічыць для сабе абавязковымі ўсе юрыдычныя акты, чынныя начальнікамі іх гандлёвага бюро альбо ўпаўнаважаных апошнім асобам (у гэтым выпадку, у межах, дадзеных ім паўнамоцтваў).

Арт. 5. Дзеля аблягчэньня эканамічных зносін між саюзнымі з РСФСР дзяржавамі і Нямеччынай устанавіцца ніжэйшыя асновы: 1) Дагаворы, заснованыя між уладамі саюзных з РСФСР дзяржаў альбо іх уснамянутымі у арт. 4 м дзяржаўнымі гандлёвым бюро, альбо ўваходзячымі ў склад гэтых дзяржаў фізычных, альбо юрыдычных асобаў, альбо фірмаў з аднаго боку і нямецкімі грамадзянамі, юрыдычнымі асобамі, альбо фірмамі з другога боку, таксама як і эканамічнымі вынікі гэтых дагавораў разглядаюцца згодна з законам дзяржавы, у якой яны заснованы і належаць да кампэтэнцыі суду гэтай дзяржавы. Гэтая пастанова не падыраецца на дагаворы, заснованыя да ўступленьня ў сілу гэтага дагавору. 2) Успамянутыя над лічбай і дагаворы могуць мець пуніт аб трацэйскім судзе. У іх можа быць таксама прадбачана скарачэньне кампэтэнцыі суду аднае з дагаворных дзяржаў.

Арт. 6. Саюзныя з РСФСР дзяржавы дазваляюць асобам, якія зьяўляліся нямецкімі грамадзянамі альбо страпілі нямецкае грамадзянства, выведз з іх жонкамі і дзецьмі, калі дзедзена іх перасяленьне ў Нямеччыну.

Арт. 7. Прадстаўніцтва дагаворных старон і занятыя ў гэтых прадстаўніцтвах асобы абавязуюцца ўстрымавацца ад якой-коледы агітацыі і прапаганды пропіў уладу альбо дзяржаўных устаноў таго краю, дзе яны знаходзяцца.

Арт. 8. Гэты дагавор можа быць, з захаваньнем вышэйпазначаных артыкулаў 3—6 і адпаведным стасаваньнем артыкулу 4 Рапальскага дагавору, уневажаны прым перасьцярозе за тры месяцы. Перасьцярога гэтая можа быць зроблена кожнаю з саюзных з РСФСР дзяржаў па асобку адносна Нямеччыны з выключным стасаваньнем да Нямеччыны і гэтай павобна дзяржавы. Таксама перасьцярога можа быць учынена Нямеччынай адносна кожнай з гэтых дзяржаў па асобку з выключным стасаваньнем для гэтай дзяржавы. Калі ўневажаны дагавор не заменьяецца на гандлёвы дагавор, то ўрады-удзельнікі дагавору маюць права па скавчэньню тэрміну перасьцярогі ўтварыць камісію з 5 сяброў дзеля ліквідацыі гандлёвых спраў, ажыццяўленьне якіх было распачата, Сябры камісіі разглядаюцца як агенты, пазбаўленыя дыпламатычных прывілеяў, і павінны вылаўніць ліквідацыю спраў у працягу 6 месяцаў пасля ўневажэньня гэтага дагавору.

Арт. 9. Гэты дагавор падлягае ратыфікацыі. Ратыфікацыйныя акты павінны быць абменены паміж кожнаю з саюзных з РСФСР дзяржаў з аднаго боку і Нямеччынай—з другога. З моманту абмену ратыфікацыйнымі актэмі дагавор уваходзіць у сілу адносна дзяржаў, між якімі гэты абмен зроблены.

Савецкая улада на Далёкім Усходзе.

ЧЫТА, 14—11, 14-га лістапада адбылося другое пасяджэньне народнага збору. У залю пасяджэньня зьявіліся прадстаўнікі ад маніфэстантаў рабочых і арміі, патрабавалі слова, абвясцілі рэвалюцыю, якая патрабуе найхутчэйшага роспуску народнага збору і ўраду Д.У.Р., далучэньня Далёкага Усходу да Савецкай Расеі і заснаваньня ўлады Саветаў на Далёкім Усходзе. Прынімаючы пад увагу, што з усіх гарадоў і сёл Д.У.Р. у народны збор паступілі такія сьмелыя патрабаваньні, што бадай ва ўсіх губэрнях Д.У.Р. ужо створана ўлада Саветаў і Рэвалюцыйных Камітэтаў, народны збор Д.У.Р. рашыў абгаварыць становішча Д.У.Р. і патрабаваньні працоўных Далёкага Усходу. Перад абгаварэньнем гэтага пытаньня, аб становішчы Д.У.Р. прадстаўнікі ўсіх фракцыяў народнага збору выказаліся за заснаваньне ўлады Саветаў на Далёкім Усходзе і за поўнае злучэньне з Р.С.Ф.С.Р. Пасля абгаварэньня народны збор прыняў аднагалосна пастанову аб самароспуску, аб злучэньні з Савецкай Расеяй, аб увардзэньні Савецкай улады і аб стварэньні Далёка-Усходняга Рэвалюцыйнага Камітэту. Пасля прыняцця гэтай пэстановы народны збор з'яжыў Далёка-Усходні Рэвалюцыйны Камітэт у складзе 7 асоб і выбраў 15 дэлегатаў на X-ы Зьезд Саветаў. Пасля кароткай адозвы новага Далёка-Усходняга Рэвалюцыйнага Камітэту к членам народнага збору сесія народнага збору зачынілася назаўсёды. Усе выступленьні, сходы і пэстановы Рэвалюцыйнага Камітэту спатыкаліся з вагронным пад'ёмам.

Бліжня-Усходняе пытаньне

Згода дасягнута.
 ЛФІЛЬД, 16—11. Міжсаюзнымі камісарамі і кемаістамі дасягнута згода па пытаньню аб ахове парадку ў Кавкаўкаўнападі. Ахова чужаземцаў застаецца ў руках саюзнай паліцыі Саюзнікі дагляраваў не мяшцаца ва ўнутраным упраўленьне.
Султан адрокся ад прастоу.
 НАУЭН, 15—11. Па паведамленьню французскіх газэт, Тэфік-паша ўгаварыў султана адрокся ад прастоу.

Фашысты арудуюць.

Фашысцкая гвардыя.
 РЫМ 15-11. Фашысцкі ўрад мае замеры стварыць спецыяльную гвардыю з арганізаваных фашыстаў.
Правакацыі і фашыстаў.
 БАЛІВІЯ, 14-11. Адчыніўся кангрэс фашысцкіх прафэсійных саюзаў, на якім прынята пэстанова знішчыць рабочыя саветы.
Новыя законы Мусаліні.
 ЛІВАН 14—11. Урад Мусаліні прапануе скасаваць фабрычна-заводзкія камітэты, таксама адмяніць прапарцыянальную сыстэму выбараў якая забяспечвае шмат галасоў сацыялістам.

У Польшчы.

Як быў арыштован ка-Выбары ў польскі сэнат.
 ВАРШАВА, 15-11. Выбары ў сэнат па ўсёй Польшчы праходзяць з значна меншым ажыўленьнем, чымсь выбары у Сейм. У Варшаве большасьць атрымалі эндэкі (2 месяцы). Ад блёку нацыянальных меншасьцяў прайшоў доктор Тон, П.П.С. атрымала 1 месца (Ліваноўскі) На «крэсах» у Галіцыі жыды і украінцы галасавалі ў сэнат масамі У Лодзі вялікі поспех меў блёк нацыянальных меншасьцяў. У Вільні на першым месцы ідзе хрысьціянская нацыянальная аднасьць, на другім—блёк нацыянальных меншасьцяў.
Забастоўка ў Польшчы.
 ЛОДЗЬ, 15-11. Ва ўсім тэатры раёне Польшчы—Лодзі, Сасновіцы, Заверцы, Жэрка, Чанстахове, Петракове, Набіевіцы, Тамашове, Згэржы, Жырардаве і іншых гарадох выбухнула забастоўка рабочых ткацкай прамысловасьці. Да забастоўкі не далучыліся толькі рабочыя Веластоку і Вельску.
Арышт т. Дудлінгэра.
 ВАРШАВА, 14-11. 14-га лістапада арыштован сьвятар цэнтральнага выбірапельнага камітэту саюзу пралетарыату т. Дудлінгэр.
Украінскія дэпутаты ў польскім сейме.
 ВАРШАВА, 15-11. Газэта «Рыдны край» паведамляе, што ўсяго украінскіх дэпутатаў у сейме 21 чалавек, з іх 12 выбраны на крэсах, 6—на Усходняй Галіцыі.

Пашыозьне Рапальскага дагавору на Беларусь.

Пад час Гэнуэскай канфэрэнцыі ў Італьянскім мястэчку Рапала прадстаўніцамі Р.С.Ф.С.Р. з аднаго боку і Нямеччыны з другога боку быў падпісан дагавор аб устанавленьні і рэгуляцыі мірных узаемаадносін паміж памяненымі дзяржавамі. Дзеля таго, што іншыя незалежныя савецкія рэспублікі, саюзныя з Р.С.Ф.С.Р., у падпісаньні Рапальскага дагавору ўдзелу ня бралі, дагавор гэты меў сілу толькі для Р.С.Ф.С.Р. і Нямеччыны.

У выніку дадатковых перагавораў, 5-га лістапада ў Берліне быў падпісан дадатковы дагавор аб пашырэньні прынцыпаў Рапальскага дагавору таксама на Беларусь, Украіну, Грузію, Армэнію, Азійбурджан і Дальня-Усходнюю Рэспубліку. Ад імя У.С.С.Р. дагавор падпісан прадстаўніцамі Савецкай Украіны пры нямецкім урадзе тав. Аўсэмам, а ад імя рэшты памяненых сацыялістычных савецкіх рэспублік—паслом Р.С.Ф.С.Р. у Берліне тав. Н. Краольніскім.

Тэкст дагавору.

Арт. 1. Дагавор, падпісаны ў Рапала 16 красавіка 1922 г. паміж Р.С.Ф.С.Р. і Нямеччынай, стасуецца і да адносін паміж Нямеччынай з аднаго боку і Украінай, Беларусью, Грузіяй, Азійбурджанам, Армэніяй і Дальня-Усходняй Рэспублікай—з другога боку. Адносна арт. 2 Рапальскага дагавору гэта датычыць і к стасаваньню ўказаных там законаў і мераў, зробленаму да 16-га красавіка 1922 году.
 Арт. 2. Украінскі савецкі ўрад і нямецкі ўрад згаджаюцца, што ўстанавіць і залік тых трэбававаньняў, якія паўсталі на карысьць украінскага ўраду альбо нямецкага ўраду па скавчэньні вайны паміж Украінай і Нямеччынай, а іменна за час быцьця на Украіне нямецкай арміі,—застаецца адчыненым.
 Арт. 3. Грамадзяне дагаворных старонаў, якія знаходзяцца на тэрыторыі другога краю, карыстаюцца там поўнай юрыдычнай аховой асо-

бы на тэрыторыі міжнароднага права і агульных законаў краю, дзе яны знаходзяцца. Нямечкія грамадзяне, якія з выкананьнем правілаў аб пашпартах, выязджаюць на тэрыторыі саюзных з РСФСР дзяржаў, альбо знаходзяцца там у сучасны момант, карыстаюцца гарантыяй недатыкальнасьці як усюго прывезенага імі, так здабытай імі на тэрыторыі дзяржаў саюзных з Р.С.Ф.С.Р. маемасьці, пакольку здабытак і выкарыстаньне апошняй адпавядае законам краю, дзе яны знаходзяцца, альбо асоба ўстаноўленым згодна з належнымі органамі. Адносна вывазу маемасьці, здабытай у саюзных з Р.С.Ф.С.Р. дзяржавах, маюць сілу, пакольку не ўстаноўлена асобных згодаў, законы і пэстановы саюзных з Р.С.Ф.С.Р. дзяржаў.
 Арт. 4. Урады саюзных з РСФСР дзяржаў маюць права ўтвараць у Нямеччыне, у тых мясцох, дзе знаходзяцца іх дыпламатычныя прадстаўніцтва альбо консульскія ўстановы,—дзяржаўныя гандлёвыя

Розныя весткі

Нота Пуанкарэ тав. Чычарыну.

МАСКВА, 16-11. Пуанкарэ звярнуўся к тав. Чычарыну з нотай, у якой гаворыцца, што ўрады Францыі, Англіі і Італіі, разгледзіўшы пытаньне аб пратэсьце Расейскага ўраду супроць неданушчэньня савецкіх прадстаўнікаў к удзелу ва ўсіх работах на Лэзінскай канфэрэнцыі, заяўляюць, што яны запрасілі толькі дзяржавы, якія не знаходзяцца ў становішчы канчатковага міру з Турэччынай. У ноце зазначаецца, што савецкія прадстаўнікі ў Лэзані змогуць прымаць удзел у перамаўленьнях аб вырашэньні пытаньня аб уключэньні. Расейскі ўрад можа ўключыць у склад сваёй дэлегацыі таксама дэлегатаў Украіны і Грузіі.

Польшча прымае ўдзел у канфэрэнцыі па разброеньню.

МАСКВА, 16—11. Народны Камісарыят Загранічных спраў атрымаў паведамленьне з Варшавы, што польскі ўрад згадуўся прыслаць дэлегатаў на Маскоўскую канфэрэнцыю па разброеньню.

Кандыдаты ў „прэзыдэнты“ Літоўскай рэспублікі.

Кандыдатамі ў прэзыдэнты Літоўскай рэспублікі называюць: Стуль-

гінскага, Сяляжовіча і Міхася Бірнішку.

Чэноці—прэзыдэнт Латвіі.

РЫГА, 14-11. Прэзыдэнтам Латвіі абран Чэноці, быўшы старшыня латвійскага ўстаноўчага збору.

Выбары ў ангельскі парлямэнт.

ЛФІЛЬД, 14-11. 15-га лістапада ў Англіі пачаліся выбары ў новы парлямэнт.

БАРДО, 16—11. 3 Лэндану паведамляюць аб першых выніках выбараў у парлямэнт. Пакуль выбраны: 130 кансерватараў, 18 нацыяналібэралаў (партыя Лейд-Джорджа), 20 незалежных лібэралаў, 48—рабочай партыі і 4 беспартыйных.

За рабочы ўрад.

НАУЭН, 16—11. Газэта «Ротэ Фавэ» патрабуе сфарміраваньня рабочага ўраду.

Землятрасеньне.

ЛЭНДАН, 16-11. 3 Сант-Яго паведамляюць, што ў Чылі 14 лістапада здарылася новае землятрасеньне. Забіта 1400 ч., паранена 2000 ч.

стаўнікоў, адмовіўся прыняць тав. Абаленскага, а загаду прыняць яго свайму міністру замежных спраў. Гэтым ганорны пан хацеў падкрэсьліць, што, не звязваючы на падпісаньне міру з Савецкай фэдэрацыяй ён усё-ж такі хоча абыходзіцца з ёю, як з «няпоўнапраўнаю» дзяржаваю, хоча ставіць савецкага пасла ніжэй, чымсці пасла ад якой не будзь там Эстоніі. Зразумела, што Савецкая фэдэрацыя ня можа дапусьціць падобнай пастаноўкі пытаньня, і тав. Абаленскаму быў дан загад вьехаць з Варшавы ў Маскву.

Цяпер польскі ўрад адгаварваецца, што пан Пілсудзі хворы, ляжыць у ложку і зможа прыняць нашага пасла толькі каля 15 сьнежня. Галоўная прычына, аднак, не ў хворобе пана Пілсудзкага, а ў тым, што паслы Антанты націскаюць на польскі ўрад, каб ён ня прымае савецкага пасла з тою самаю ганаровасьцю і пашанаю, як іх.

Савецкая фэдэрацыя не дапусьціць памяншэньня ганару свайго прадстаўніка. Калі Польшча прэўдзіва хоча падтрымліваць з намі добрасуседзкія адносіны, то няхай яна мае на увазе, што гэта залежыць ад яе самой.

P. C.

Культура-асьветная праца у вёсцы.

З розных месцаў правінцыі да нас прыходзяць весткі аб супыненні культурнай працы ў вёсцы. Нараваць, напрыклад, што тая «Дамы Селявіна», тая хата-чытальня і культурна-асьветны гурткі, якія ў мінулым годзе старанна працавалі цяпер нічога ня робяць. У тых мясцох, дзе летась ставіліся сьветлакі і пачыналі ажыцьцяўленьне, пад'ём духу,—сёлета пануе або маўчальнае, або п'яныя ляжкі...

Чаму гэта? Якая прычына паслужыла? Чаму такі заняпад?

У горадзе, дзе клімат жыцьцё не такое блізкае, чымс ў мінулым годзе, тлумачыцца проста новай абнавіленай палітыкай. Але новая эканамічная палітыка не магла мець вялікага адбітку ў вёсцы, дзе ўласць усё роўна мала давала на ўтрыманьне культуры-асьветных гурткоў.

Там памышканьняў спецыяльных наймаць ня трэба—у любой прасторнай хаце можа быць чытальня. У тых памышканьнях, дзе летась задыяліся аматарскія сьветлакі, можна было-б і сёлета працаваць. Тая кніжка, якая летась пачыналася высковыя бібліятэчкі, хіба-ж ёсьць і сёлета. Што тлумачыцца газет, дык ня так ужо і цяжка цэлай вёскай выпісаць сабе газету ці нават пару гэтых газет. Словам, так званы «Нэ» ня мог зруйнаваць у правінцыі грунт культуры-асьветнай працы.

Тут справа ў заканаваўшай у вёсцы апацыі, падбаласці. Горшу сяго, што гэтая апацыя пануе чамусьці сярод вясковай моладзі.

Моладзі яшчэ і летась часта прыходзілася вясні змагацца з кулакай часткаю насяленьня, якая перашкаджала ім на кожным кроку. Булакі, маючы моцныя рукі па некаторых валасьцях, ухіляліся праз «пачальства» ставіць шпцы ў клясок.

Наўмеласьць добра з'арганізавацца давала працу асьветы па вёсках да нуля. І вось сёлета прыходзіцца пачаць усё нанова. Як воласцалкомі і сельсаветаў усталяюцца паслыя бараў, прыдзецца ім у гэтым кірунку добра папрацаваць. Апрача гэтага трэба, каб ініцыятыва працы ішла з гораду і навету. У гэтым кірунку трэба працаваць Камун. Саюзу Моладзі, які павінен трымаць у сваіх руках культура-асьветную працу па вёсцы.

Трэба, каб інструктары з К.С.М. разьяжджалі па вёсках і паладжывалі гэту неадкладную справу, бо вёска пачынае спыць.

Будзеце вёску і арганізуйце яе моладзь да працы!

C.

Бюльлетэнь № 109

Менскай Мэтэаролёгічнай Станцыі Галоўнай Фізычнай Обсерваторыі пры Менскай Дзеблэдчай Валотнай Станцыі.

За 16 і 17 лістапада 1922 году.

СТРУМЕНТ.	1 гадзіна дню.	9 гадз. вечара.	7 гадз раніцы
Баромэтр	749 4 ^{mm}	748 8 ^{mm}	740 6 ^{mm}
Тэрмомэтр	0,2°	-0,2°	0,1°
Максымальны тэрмомэтр	0,2°	0,2°	1,4°
Мінімальны тэрмомэтр	-0,6°	-0,4°	-1,0°
Вільгаць параўнаўчая	90%	98%	96%
Асадкі ў мілімэтрах	—	—	—
Грунтавы тэрмомэтр на глыбіні 0 8 м.	3,1°	3,0°	3,0°

Дзень слабы сьнег.

Шляхавае будаўніцтва на Беларусі.

8 лістапада адбылася нарада працаўнікоў шляхавага будаўніцтва на Беларусі.

Галоўная ўвага нарады была зьвернена на даклады з месц. Выявілася, што на шляхах у справе аднаўленьня шляхаў і мастоў дасягнуты досыць значныя вынікі. Прыводзім іх па кожнаму навету асобна.

Барысаўскі навет.

Па трактах Барысаў—Орша (каля в. Неманіца), Барысаў—Зембін (каля в. Трасьненіца), Барысаў—Валычы—зроблены новыя масты. Калі савецкай гаспадаркі «Восаюва» перароблены часовы мост (працягам 170 саж.). Праз рэчку Гайну і Лойму зроблены 3 масты (агульным працягам 105 с.). Па тракту Гайна—Слабада—Лагойск напраўлены ўсе масты, пазамыяны грэблі. На ўсіх названых трактах напраўлена да 15 малых мастоў.

Бабруйскі навет.

Робяцца 4 новых масты праз р. Птыч.

Гумельскі навет.

Будуецца новы мост праз р. Сьвіслач каля с. Бурьна.

Робіцца рамонт мастоў — праз рэчку Тэльку, р. Вольну і балота (па тракту Ігумен—Пухавічы).

Менскі навет.

Зроблены і робяцца новыя масты ў м. Ізаслаў, у мястэчку Прытукі (па тракту Менск—Койданова), пабудованы часова 2 аб'ядных масты.

Слуцкі навет.

Зроблены новыя масты па тракту Слуцк—Лепіна—Цімкавічы, каля м. Лепіна—праз р. Удаву, па тракту Цімкавічы—дзяржаўная мяжа, па тракту Цімкавічы—Клец. Па тракту Слуцк—Пагост будуецца 5 малых мастоў.

Мазырскі навет.

Закончан буйны рамонт шасэ Мазыр—Калінкавічы, на працягу 4 кілометраў 300 саж.

Па тракту Мазыр—Оўруч зроблена 8 часовых аб'ездаў. Тамака-ж робіцца новы мост у 14 саж. Закончан рамонт маста праз р. Прыпяць. Пачата будова мастоў па тракту Тураў—Бабруйск.

Усе прыведзеныя дасягненьні Шляхавага Аддзелу прызнаны нарадаю зусім здавальняючымі.

M. B.

Беларускі Колевы Музей.

У вядзелю, 19-га лістапада, адчыняецца Краёвы Музей.

Нельга ня вітаць адчыньне на Беларусі яшчэ адной культурнай установы, маючай вялікае выхавальнае значэньне. У даны момант Музей можа зацікавіць ня толькі мясціца, гісторыка архэалягія і любіцеля старажытнасьці, але і кожнага грамадзяніна: у ім могуць знайсьці веды і вучань і працаўнік і селянін. Кожны можа знайсьці і карысьці і эстэтычнае задавальнэньне.

Праўда, некаторыя аддзелы патрабуюць вялікага паліўненьня, пера-

працоўкі, але і цяпер Музей прадстаўляе ўражаньне паласьці.

Паступова Музей паліўняецца, збіраецца патрэбны матэрыял, апрацоўваецца, вызначаецца рад экскурсыяў для прэдбаваньня экспанатаў.

Разьвіваецца, расьце вялікая справа, якая патрабуе больш увагі і сьмяпаты з боку грамадзянства.

Музей будзе адчынены па нядзе-лах з 12 да 3-х гадзін дні і па серадах з 1 с. да 3-х гадз. дня. Для вучань жасночых пачаць Музей групы алью класай, чыі ад 15-гладу навічачыца на годзе з Адміністрацыяй Музею.

Па Менску.

Агульна-грамадзянскі падатак.

Камісарыятам Грашовых спраў вядзецца цяпер ударная работа па правядзеньню ў жыцьцё агульна-грамадзянскага падатку. На мейсцы адаславы інструкцыі і бланкі для складу сьпісу плацельшчыкаў. Спісы павінны быць састаўлены не пазьней 1-га сьнежня. Падатковае заданьне па агульна-грамадзянскаму падатку для Беларусі усталявана ў 1 трыльён рублёў.

Пашпаорты для ўтрыманцаў сацыяльнай апекі.

Менская гардэкая міліцыя паведамляе, што пэрсонныя кніжкі ўтрыманцаў сацыяльнай апекі могуць быць відам на жыхарства.

Кур'ерскія паязды з Варшавы.

Кур'ерскія паязды з Варшавы будуць прыходзіць на ст. Негарада па серадах і суботах. К пры-

быцьцю гэтых паяздоў з Менску вельміваецца для чужаземных пасажыраў у некалькі спецыяльных вагонаў, якія прычэпваюцца п скораму поезду, напровадзенаму па Менску.

Сэанс адначасовай ігры з вэкаралькі ўдзельнікамі.

У суботу, 18-га лістапада, у шахматным гуртку клубу Кіра Мірска адбудзецца сэанс адначасовай шахматнай ігры тав. С. Розантля з некалькімі ўдзельнікамі. Лік удзельнікаў неабмежаваны.

Папраўк.

Ва ўчарашнім нумары «Савецка-Бел.» у рэдакцыі аб пастаноўцы «К.Б.заводзю» па ведагляду ў 10 радах трэцяга слупка праушчана слова «і артыстам.»

У Савецкай Фэдэрацыі.

На дапамогу беспрацоўным кабетам.

НОВАМКАЛАЁўСК, 14-11. Мясцовы транспартнікі паставілі адлічыць адвадзённым заробак на карысьць беспрацоўных кабет.

Прамысловасьць аднаўляецца.

ЦЬВЕВЕР, 16-11. Пунчэла ў ход фарфарва-фалінавага фабрыка і два шклявыя заводы.

IV Кангоэс Камуніст. Інтэонацыяналу.

Т. Бордыга аб фашызме.

МАСКВА, 16—11. На равінішм пасяджэньні кангоэсу камуністэра дэлегат Італіі Бордыга выступіў з дакладам аб фашызме. Ён сказаў, што фашызм—клясычны прыклад наступу капіталу. Фашызм адірэцца на гасударства буйных паноў і буржуазію, умеючы арганізавае расчараваным сярэдняй слаі. Фашызм ня мае п'янай праграмы, а вядзе старую палітыку буржуазіі новымі мэтадамі. Фашысты пачалі наступ на земляробных абласцях, затым перайшлі на прамысловыя цэнтры. Іх мэты бараньбы—гэта дзікі тэрор, забойствы рабочых і іх правадыроў і т. д. Наступ фашыстаў падтрымоваюць прамыслоўцы, афіцэрства, дробныя буржуазыя, гандляры-банкіры і часткаю паўпралетарыят. Прадпрыемцы падтрымоваюць фашыстыя прафсаюзы. Францыя дае фашызму грашовую дапамогу. Фашызм даказвае, што дзяржаўны апарат буржуазіі ня можа абараняць капіталізм, дзеля чаго і патрэбны масавыя арганізацыі. Рэфармісцкая група Тураці таксама падтрымоўвае Мусаліні. Аднак-жа, фашызм ня мае сілы вырашыць эканамічны крызіс у Італіі. Шырокія масы хутка расчаруюцца ў фашызме. Барацьба з фашызмам будзе

цяжкаю Патрэбна суароць яго паставіць строгую дысцыпліну і асную тэатку камуністэчнай партыі.

Т. Шмэраль аб адзіным рабочым фронце.

Дэлегат Чэхаславакіі Шмэраль кажа, што чэшская буржуазія імкнецца ня толькі да скарачэньня заробнай платы, але і да ліквідацыі часткі чэхаславакай прамысловасьці. Эканамічны крызіс выклікае пэдаваленьне ў масах. Лёзунгі адзінага фронту рабочага правядзеньства дапамогуць камуністам заваяваць масы, якія яшчэ дагэтуль знаходзіцца ў рэдох нацыяналі-сцыйна-лістаў. У праціўным выпадку масы стануць апорай фашызму ў Чэхаславакіі. Заданьне зьвалаваць рабочых патрабуе сьцісласці камуністэчнай партыі.

Т. Пэльман аб амэрыканскіх фашыстах.

Дэлегат Амэрыкі Пэльман сказаў, што існуючыя ў Амэрыцы група «Клясэ Клан» зьяўляюцца амэрыканскімі фашыстамі. Галоўныя ворагі рэвалюцыі і прыхільныя Гомпэра ў апошнія часы ў прафсаюзах разьвіваюць левы напрамак. Дыстыцыліна і цэнтралізацыя—патрэбныя ўмовы арганізацыянага будаўніцтва таксама і амэрыканскай камуністэчнай партыі.

Канфлікт з Польшчай.

Расейска-польскія адносіны.

Падпісэўшы з Савецкай фэдэрацыяй Рыжскі мір, Польшча тым самым юрыдычна прызнала савецкі ўрад. Былі ўчынены адпаведныя крокі дзеля наладжэньня мірных добрасуседзкіх адносінаў. У Варшаву прыехала савецкая дыплёматычная місія, а ў Маскву польская. Зразумела, што як тая, так і другая

павінны кырстацца звычайнымі агульна-прынятымі дыплёматычнымі правамі. Аднак, польскі ўрад захачаеў дзейнічаць іначэй. «Начальнік дзяржавы», пан Пілсудзікі, замест таго, каб асабіста прыняць новага савецкага пасла тав. Абаленскага, як гэта ён чыніць і мусіць чыніць адносна Іншы дыплёматычных прад-